УДК 657

ВОЛОДИМИР ПАНТЕЛЕЄВ,
*доктор екон. наук,
професор кафедри обліку
та оподаткування,
Національна академія
статистики, обліку
та аудиту, сертифікований
аудитор м. Київ*

М. ПАУЕР «АУДИТОРСЬКИЙ ВИБУХ»: КРИТИЧНИЙ ПОГЛЯД ФАХІВЦЯ НА ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ ТА АУДИТУ ТА КАРДИНАЛЬНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИРІШЕННЯ АБО ІЗ ІСТОРІЇ СУЧАСНОГО АУДИТУ

У статті розкрито зміст дискусійних положень з вдосконалення аудиту у Великобританії на початку 90-х років ХХ сторіччя, які наведені фахівцем М. Пауером у книзі «Аудиторський вибух». Викладено результати вивчення основних положень М. Пауера, а саме передумови, зміст та наслідки суттєвих змін у проведенні аудиторської діяльності та терміну «Аудиторський вибух» у Великобританії. Направлено зміст дослідження автора М. Пауера наступним чином: сформульовано аргументи автора книги на користь загальної тенденції до набуття нового змісту слова 'Аудит', викладено основи класифікації моделей контролю, за розділами книги викладено обґрунтований матеріал книги та наведено підсумки дослідження автора книги. У тексті статті важливі положення викладено англійською мовою. Для об'єктивної оцінки явища, що описано у книзі автором статті висловлено передумови та наслідки революційних пропозицій у змісті аудиту у Великобританії а також наведено інформацію про автора книги Майкла Пауєра. Сформульовано адаптацію пропозицій М. Пауера для України.

Ключові слова: *Аудит, умови, перевірки, фінансовий контроль, Великобританія, М. Пауер, «Аудиторський вибух».*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Оприлюднення результатів досліджень для зацікавлених осіб є важливою складовою науки. Нерідко публікації досліджень залишають значний слід в історії розвитку економіки. Наприклад, свого часу стаття професора Бородкіна О.С. (1930-2002) із назвою «Шокова терапія в бухгалтерському обліку» цитувалася у широкому загалі практиків та науковців України. Вивчення творчого доробку дослідників за результатами аналізу публікацій у книгах дозволяє встановити рівень та зміст досягнення наукових розвідок у науці, виявити проблеми та окреслити напрями розвитку. Прийнятним варіантом удосконалення контролю стає запозичення зарубіжного досвіду та його адаптація до перехідних умов господ систем України Запровадження зарубіжних досягнень у національну практику контролю мусить бути виваженим з огляду на необхідність урахування особливостей суспільно-політ правління та устрою країн [2, с. 340]. Фахівцями України визнається існування теорій концепцій створення або необхідності аудиту в сфері бізнес практики або громадського життя в цілому. Але про такі мало хто знав та вивчав [3,с. 449]. Книга М. Пауера «Аудиторський вибух» свого часу викликала значний інтерес у дослідників, спонукала до проведення досліджень та запровадження змін у інституційному середовищі аудиту країн з розвинутою ринковою економікою, але в Україні вона сама та її автор мало відомі.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ. МЕТА СТАТТІ

Бурхливе поширення аудиторської активності, у т.ч. у публічному секторі Великобританії та США у 80-ті роки ХХ ст., надихнуло

професора Лондонської школи економіки Майкла Пауера (Michael Power) (народ. 1957 р.) на образні вислови про «аудиторський вибух» (англ. audit explosion) та «аудиторське суспільство» (англ. audit society), які швидко стали крилатими на Заході [4; с.16]. Нова ера підзвітності та контролю (англ. new accountability and control era) згадується і в директивних документах Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI) [4,с.16; 5]. Зазначено вагомий внесок М. Пауера у розвиток управлінської культури: на його думку існують втрати від невикористання основ професійної культури; системний аудит представляє високу стадію в еволюції; виходячи від місцевої організаційної різноманітності, це надало можливість аудиту перейняти на себе статус майже непереможної культурної логіки [6; с.268]. Про книгу «Аудиторський вибух» у Financial Times вказано - Рідкісна спроба відступити і розпитати дуже (англ. to stand back and question the very) поняття аудиту і місце, де це перейняло на себе наше суспільство [1].

Про автора книги. Майкл Пауєр (Michael Kevin Power) (1957) – професор бухгалтерського обліку в Лондонській Школі Економіки (LSE). Він - товариш Британської Академії, академічний управітель LSE, і товариш Інституту Дипломованих Бухгалтерів в Англії і Уельсі (ICAEW). Основні роботи М. Пауера: Аудиторський вибух (The Audit Explosion, 1994), Аудиторське Суспільство: Ритуали Верифікації (The Audit Society: Rituals of Verification, 1997), Управління Ризиком Усім (The Risk Management of Everything, 2004), Організаційні Зіткнення з Ризиком (Organizational Encounters with Risk, 2005), Організована Невпевненість:, Проектуючи Світ Управління Ризиком (Organized Uncertainty: Designing a World of Risk Management, 2007), Ризик-Культура у Фінансових Організаціях: Дослідницьке Повідомлення (Risk Culture in Financial Organizations: a Research Report, 2013), Ризик-work: Есе з Організаційного Життя Ризик-Менеджменту (Riskwork: Essays on the Organizational Life of Risk Management, 2016). М. Пауер один з найбільш цитованих учених : за станом на 2018 рік в Google Scholar зареєстровані 19,7 тис. посилань на його роботи.

Метою наукового дослідження є вивчення за допомогою монографічного методу в історичному аспекті змісту внеску дослідника М. Пауера у розв'язання проблем сучасного аудиту та державного фінансового контролю у Великобританії з використанням його в Україні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

ПЕРЕДУМОВИ

На початку 1990-х років на наших землях з'явилися фахівці-пропагандисти з економіки, бухгалтерського обліку та аудиту, які у своїх публікаціях, лекціях та ілюстративних матеріалах чесно викладали досвід моделей бухгалтерського обліку та аудиту своїх країн, в тому числі й Великобританії. Головними новими рисами для практиків колишнього СРСР були сформульовані вимоги до етики та культури аудитора, дотримання якості аудиту, техніка аудиту (практичний аудит). Також із фундаментальних книжок авторів Адамса Р., Аренса Є, Лоббека Д, Робертсона Дж., Аудит Монтгомери та ін., перекладених російською дізналися про значні досягнення аудиту у США та Великобританії. В Україні в аудиті у той час відбувалася трансформація посткомандної економіки, а в аудиті здійснювався перехід від стадії перевірки та підтвердження фінансової інформації, у подальшому стали розвиватися системно-орієнтований аудит та аудит, заснований на ризику.

В Європі на межі XX та XXI століть відбувається зміна управлінської парадигми*, внаслідок чого усе більшого поширення набуває підхід до управлінських проблем з позицій «врядування»: не як Government– урядового управління, а як «Governance» – публічного (суспільного) управління, у якому задіяні усі зацікавлені сторони: уряд, бізнес і громадянське суспільство. «Governance»у парадигмальному вимірі передбачає вихід управлінської діяльності за межі уряду, роздержавлення» управлінських функцій, передачі значної їх

частини від урядових адміністрацій до інших громадських суб'єктів [4; с. 16, с. 37]. На початку 1990-х років у індустріальних країнах відбувався перехід від системно-орієнтованого аудиту до ризик-орієнтованого аудиту, який розвився на основі теорії консалтингу, пов'язаному із ефективністю діяльності підприємства.

Дослідники зазначають, що крім еволюційного (йдеться про розвиток фінансової звітності), розвиток може набувати риси кардинального (революційного) руху. До факторів цієї групи можна віднести виникнення нових окремих об'єктів, їхніх груп та класів, що призводить до змін на товарних і фінансових ринках [7, с. 127]. Саме такі вирішальні події відбулися у Великобританії на початку 90-років XX сторіччя.

Характерні риси зовнішнього аудиту Великобританії. Головним джерелом англійського права є судовий прецедент, що створюється судовою практикою. Їх правильне розуміння і вивчення передбачає знання основних принципів англійського судоустрою. В культурі країні панує індивідуалістичний підхід до особистості. У Великобританії, яка має най давню історію розвитку аудиту із 1844 р. всі компанії без винятку повинні подавати свої звіти на перевірку професійно підготовленим аудиторам. Британська концепція аудиту та фінансової звітності достовірна та об'єктивна уява (англ. a true and fair view) є обов'язковою для застосування в країнах ЄС.

В аудиті Великобританії рекомендується час від часу змінювати партнерів, які співпрацюють з одним клієнтом [8, с. 17]. Як вважають британські аудитори, успішна діяльність аудиторських фірм можлива за таких умов: обмін прогресивним досвідом, спільне вирішення проблемних питань, постійний контроль роботи виконавців, планування та розподіл обов'язків серед персоналу, контроль якості. У Великобританії практикується застосування анкет для оцінки якості організації та здійснення аудиту., дотримання відповідних стандартів, розроблених аудиторською фірмою … анкета узагальнюється відділом контролю якості і результати досліджень враховуються для покращення діяльності фірми [8, с. 39-40]. Для Великобританії характерна концепція саморегулювання аудиторської діяльності, орієнтованої на потреби інвесторів та фондового ринку. Налагоджений контроль якості аудиторських послуг, значну роль у контролі відіграють професійні організації аудиторів. Професійні організації контролюють також процес реєстрації зовнішніх аудиторів, здійснюють моніторинг стосовно дотримання ними у своїй роботі вимог чинних законоположень про аудит. Ці організації мають найвищі повноваження щодо впровадження санкцій проти аудитора в разі потреби, аж до виключення його з реєстру. Професійний статус бухгалтера та аудитора в країні високий, укріпляються традиції високої професійної культури, чесності, етики [9]. Незважаючи на такі системні досягнення служба аудиту та фінансового контролю Великобританії викликає нарікання що обумовило гостру наукову дискусію.

ЗМІСТ ДОСЛІДЖЕННЯ АВТОРА

Аудиторський вибух як передумова змін. На початку 1980-х років у Великобританії відбулося об'єднання контрольних ресурсів центрального і місцевого уряду відповідно, і забезпечено інституційний фокус для звернення до економіки, ефекту і ефективності діяльності з обігу державних цінних паперів; медичні і викладацькі інституції також стануть суб'єктом великих аудиторських перевірок; прийняті стандарти якісних гарантій; стандарти екологічних адміністративних систем. Значно зростали обороти головних бухгалтерських фірм (йшлося про Велику Шістку аудиторських фірм, В.П.), зазначається що безпрецедентно велика кількість молоді навчена та соціалізована або спрямована в контексті ревізії. У традиційному фінансовому аудиті розвиток був очевидним у сферах фі-

нансового регулювання і добродійності. Законодавець відображає рішучість підпорядкувати цим організаціям підвищену фінансову дисципліну через аудит та покладає на аудиторів явну відповідальність за оцінку внутрифірмових засобів контролю і для зв'язку з регуляторами. У інших областях, аудиторський вибух узяв інший формат. Безпека і аудити ризику в промисловості зростали природно від законодавства про охорону здоров'я та безпеку. Аудиторський вибух тільки частково стосується кількісного виміру людських і фінансових ресурсів. вчинила, щоб перевірити і його продовження в нових сферах. Це також торкається якісного зсуву: поширення виразного менталітету адміністративного контролю, всеосяжна логіка, яка має права життя до того ж вживаються специфічні практики. Один вирішальний аспект цього є, що набагато більшому загалу індивідуумів і організацій приходиться думати про себе як про суб'єкти аудиту.

В той же час вибух контрольних практик в нових областях є не просто кількісною інтенсифікацією. Це виникає із заміни концепцій адміністрації і управління. Відповідно, щоб розуміти цей вибух, ми повинні досліджувати глибше і дивитися ширше, ніж заклопотаність з технічними і встановленими проблемами. Автор твору пропонує (заявляє), що аудит з'явився на межі між старшими традиційними структурами індустріального суспільства, що управляють, і вимогами суспільства, яке все більше і більше свідоме про появу (нових) ризиків, в діапазоні від довкілля, до медицини і фінансів. Далі, нещодавно запропоновані механізми якісної гарантії для вищої освіти вимагають аудитів систем якісного страхування установ вищої освіти. Це дає аудиту ролі більш виддаленої гарантії, ніж часто розуміється громадськістю, яку вони має намір обслуговувати. Це знаходиться в такому сенсі, як розрив між словами і справою, можливо, існує - звичайно послався у фінансових контрольних контекстах як розрив очікувань (англ. expectations gap). Аудити часто не безпосередньо переймаються якістю виконання, чи екологічно, чи освітньо або фінансово, але швидше з системами на місцях, щоб управляти якістю. Можливо, аудиторський вибух має значення зміщення довіри від однієї частини економічної системи до іншої; від оперативних працівників до аудиторів Останніми роками першочергове завдання громадських дебатів було (пов'язане) з фінансовим аудитом. Часто фінансовий аудит розцінювався як модель інших форм аудиту, пройшла тема великого критичного коментаря. Правильно або неправильно, але корпоративний колапс завжди супроводжує уважний огляд ролі аудиторів і, в деяких випадках, тяжбу на підставах, що вони виконали своє завдання недбало. Одна з дивовижних особливостей їх є те, що вони прагнуть не називати в питанні свою роль аудиту. Замість цього, там, де аудит терпів невдачу, загальна відповідь мала призвати більше цього. Дійсно, велика головоломка або паззл фінансового аудиту є, що ніколи ще не пройшла потужніша і впливова модель адміністративного контролю, ніж зараз, коли багато коментаторів говорять про кризу аудиту. Відповідно, я пропоную, що аудиторський вибух розділяє важливий характер з усіма видами забезпечення порядку: усі мають проблематичні критерії успіху і є загалом тільки публічно видимий, коли бачать, як вони терплять невдачу.

Автор книги наводить 8 аргументів на користь загальної тенденція до набуття нового змісту слова 'Аудит':

1. Незважаючи на відмінності за формою, змістом і значенням, є загальна тенденція до нових використань змісту слова 'Аудит';

2. Аудит - не лише серії технічних практик. Це повинно також розумітися як ідея. Аудит став у центрі розмови про адміністративний контроль;

3. Поширення аудитів і аудиту відповідає фундаментальному переміщенню в зразки управління в передових індустріальних суспільствах;

4. Проникаюча особливість нової хвилі аудитів є, що вони працюють швидше на інших

системах контролю. Ця 'охорона охорони' або «забезпечення порядку для забезпечення порядку» відрізняє контрольний вибух від старшої традиції заснованої на прикладному характеру контролю якості і їх статистично обґрунтованих методів;

5. Аудити не сприяють автоматично організаційній прозорості. Незважаючи на факт, що аудит стверджує, що керується вимогами забезпечити назавжди прозорість організаційної і індивідуальної дії, місткість (англ. the capacity) аудиту, щоб довести це проблематична. Часто продовження аудитів може зробити організації більше малозрозумілими, і аудит виконує свої функції залишаючись публічно невидимим незважаючи на зобов'язання перед тим, щоб зробити організації прозорими;

6. Аудити мають чудову місткість того, що був невразливий до їх власної відмови. Але відмова (від аудиту) загалом приводить виклик до більшої охорони і тільки рідко до повного аналізу того, чому забезпечення порядку (англ. policing) терпить невдачу;

7. Аудит не пасивний але активний. Не лише це формує діяльність, якою це управляє в критичних шляхах, але і це представляє дуже специфічну концепцію відповідальності. Далекий від пасивного, аудит активно конструює контексти, в яких це діє. Найвпливовіший вимір контрольного вибуху – процес, яким довкілля – зроблене придатним для аудиту (англ. auditable), структурувало, щоб узгодитися з необхідністю бути контрольованим на основі параметрів минулого періоду. Аудити пасивно не управляють аудиторської справою але формують стандарти цього виконання в критичних шляхах, і в громадських концепціях є дуже багато проблем, для яких це – рішення;

8. Незважаючи на вплив аудитів є інші шляхи досягнення відповідальності.

Ці аргументи мають намір продемонструвати встановлену інституційну точку опори, яку аудит зараз має в громадській уяві, піднімаючи серйозні питання про цю дію. Центральна турбота, проте є, що аудиторський вибух має зробити це гірким для роздумів про свої альтернативи.

Будь-яке суспільство або організація можуть користуватися різними моделями контролю, які можна звести до двох варіантів, табл.

Таблиця

ОСНОВИ КЛАСИФІКАЦІЇ МОДЕЛЕЙ КОНТРОЛЮ

Класифікаційна ознака	STYLE A	STYLE B
1.Спрямована на досягнення параметрів	Кількісні	Якісні
2. Інструментарій одиниць вимірювання	Єдиний (одноразовий) зважений	Багаторазовий зважений
3. По відношенні до господарюючих агенцій	Зовнішні агенції	Внутрішні агенції
4. Використання методів регулювання аудиту	Методи, що діють на віддаленні від суб'єкту аудиту	Методи наближені до суб'єкту
5. Рівень довіри до аудиту	Низька довіра	Висока довіра
6. Зміст внутрішніх регламентів аудиту	Дисципліна	Автономія
7. Підхід до використання параметрів	Контроль на основі параметрів минулого періоду	Контроль на основі параметрів реального часу
8. Мірило обговорення результатів	Приватні експерти	Експерти – представники громадськості

Джерело: власна розробка автора за роботою [1].

Моделі контролю типу А мають легкі і скромні вправи, які не дають очікувань більше, ніж вони заслуговують, і чиї переваги можуть бути чітко сформульовані. Але ці форми контролю на основі параметрів минулого періоду все більше і більше витіснили інші види

контролю. Пригнічуючий пріоритет моделей контролю style A' через їхню простоту але незважаючи на їхні недоліки не дозволяв значному поширення переваг та перспектив контролю 'style B' та послужив складовою аудиторського вибуху. Автором книги віддається безсумнівна перевага більш фундаментальному але й складному типу контролю 'style B'.

Доречно стисло викласти обґрунтований або доказовий матеріал книги. Дамо слово автору.

У розділі – **Перевірки та формування відповідальності (підзвітності) (**англ. **Auditing and the shaping of accountability)** розкрито, що фінансовий аудит довів свою компетентність як способу забезпечення порядку. Логіка управління вбачає потрібним проведення перевірки, зниження ризику та встановлення істини, хоча це може заперечити інтересам керівника. Довіра до компетенції і чесності директорів здавалася достатньою гарантією фінансової відповідальності. Із часом та зростанням складності корпоративне управління, яке ґрунтується на параметрах минулих періодів довіру не забезпечує. Майбутнє за концепцією контрольних форм відповідальності, яка розглядає аудит як рішення. Недостатньо вже формалізації функцій двох сторін управління «Керівники» і «агент».

Тут йдеться про поширення свого часу в англо-американському правовому інституті «розщеплення власності», а також відносин між «принципалом» (керівниками) і «агентами» (директорами або менеджерами корпорацій). Наприклад, теорія агентів в кінці 80-х років XX сторіччя була важливою, але ще спірною, теорією. У роботі [10] розглядається теорія агентів, її вклад в теорію організації, і неявну емпіричну роботу і розвиває тестовані пропозиції. Висновками є, що теорія (a) агентів пропонує унікальну прозорливість в інформаційних системах, невпевненості результату, стимулах, і ризику і (b) - досвідченим шляхом дійсна перспектива, особливо, коли пов'язано з додатковими перспективами. Головна рекомендація - об'єднати перспективу агентів у вивченнях багатьох проблем, що мають спільну структуру.

Виходом бачилося інтенсивність фінансових аудитів та вдосконалення корпоративного управління. До такого ж шляху долучилася й прийняття Восьмої директиви [11]. Люди, можливо, пристосовують свою поведінку, щоб відбити факт, що на них можна покластися та що їх відповідальність не має бути перевіреною. Але важливим шляхом розв'язання проблем відповідальності є трансформації ролі уряду і концепцій управління.

У розділі – **Перевірки і наново осмислення ролі уряду (**англ. **Auditing and the rethinking of government)** зазначається, що протягом останніх 20 років відповідальність держави (йдеться про 1970-1990 рр. у Великобританії, В.П.) була переглянута відносно концепту як наприклад визначення мети, ефективного розподілу ресурсів, фінансового виконання і конкуренції. Реорганізація уряду перетворюється у двох протилежних тенденціях. З одного боку, є центробіжний імпульс для децентралізації та звиродніння послуг і для повернення часток уряду до підприємств, чи через повну приватизацію або часткове 'підприємництво'. З іншого боку, є однаково потужні тиски, щоб зберегти контроль над функціями, які були зроблені автономними. У відповідності до своєї ліберальної місії, держава Великобританія все більше і більше здійснена, щоб не втручатися або залучатися до сервісного постачання безпосередньо; це прагне виконувати її роль більше непрямими контролюючими (управляючими) засобами. У багатьох випадках держава стала регулятором останнього притулку (англ. regulator of last resort), діючи побічно через нові форми контролю (як наприклад незалежний регулятор) які мають появу того, що вважається аполітичним. Відбулася зміна в термінології урядової розмови, від специфічних для обслуговування цінностей навчання, піклування, і так далі до абстрактніших, фінансових і кількісних категорій. Таке перепроектування уряду відбулося через те, що (податкова) фінансова криза Західних урядів як щедрих держав громадського благоденствування зробила значно актуальною необхідність фінансової дисципліни.

Великою привабливістю ідеї аудиту є його рухливість через такий різноманітний контекст: громадська ефективність сектора, корпоративне управління, екологічні адміністративні системи, і так далі. Також впливає зростаюча заклопотаність з якісною гарантією, яку може бути візуалізоване до турбот про індустріальну конкурентоспроможність (держави В.П.). Інші включають ламку згоди з боку держави громадського благоденствування, образи з боку громадськості на експертів і професіоналів, і підвищення зроблених людиною ризиків ймовірно в усіх сферах життя. Слово «Аудит» відображає в символічній формі групу (кластер) значущих положень: незалежне твердження, ефективність, раціональність, видимість майже незалежне від практики і, зрештою, обіцянка контролю. Усі ці очевидні доброчесності прийшли разом зробити аудит центральною частиною «реорганізації уряду».

У розділі – **Аудит як контроль над контролем (**англ. **Audit as control of Control)** вказується, що аудити загалом діють побічно на системах контролю замість того, щоб розглядати безпосередньо першорядну діяльність. Аудит став 'Контроль над контролем', або дослідження якості систем, що управляють, замість якості перших порядкових дій (первинних операцій). У такому контексті відповідальність звільняється від зобов'язань демонструвати існування таких систем контролю, не демонструючи доброго навчання, піклування, роблячи або кладучи гроші у банк. Аудити стали концентруватися навколо внутрішніх систем контролю. Був використаний концептуальний аудит, який обумовлений (апробований, В.П.) моделлю фінансових аудитів. Замість дослідження великої кількості операцій, аудитори зосереджуються на системах, що управляють, тими операціями. Системний аудит представляє іншу стадію в цій еволюції; відходячі від локальної організаційної різноманітності, це надало можливість аудиту перейняти на себе статус майже непереможної культурної логіки (англ. almost irresistible cultural logic).

У розділі – **Перевірки та ідеал відкритості (**англ. **Auditing and the ideal of transparency)** вказується, що аудити зазвичай виправдані, оскільки, збільшують прозорість індивідуальних і корпоративних дій до тих груп, хто має інтерес до природи і ефектів тих дій. Вони переміщають потужність або силу; від професіоналів до громадськості, від експертів до посередників. Розголошування може мати умиротворяючий ефект на громадськість, може служити, щоб переконати її, що що-небудь є або буде зроблене ким-небудь і може кінець кінцем утримувати запит замість того, щоб заохочувати це. Розголошування може служити, щоб посилити довіру до аудиторського процесу замість того, щоб стимулювати критичний аналіз його результатів, відколи це часто прагне перемістити довіру у напрямку до нових контрольних установ. Ефект – утримувати замість того, щоб запрошувати запит про організацію, що перевіряється, і про контрольний процес. Довіра міститься у тому факті, що аудит зроблений витісняє громадську заклопотаність з тим, що зроблене і що виявлене (англ. Trust in the fact that an audit is done displaces public preoccupations with what is done and what is discovered). Аудиторський вибух характеризується меншою відкритістю організацій і більшим реінвестуванням довіри в нових формах контрольної компетенції і його узаконення через такі речі як акредитація і системи моніторингу.

У розділі – **Перевірки і нормативні вимоги неплатоспроможності (**англ. **Auditing and regulatory failure)** зазначається, що громадському зображенню аудиту постійно погрожує «реальний світ» проблем (англ. «real world» problems): тривала видимість «здорових» компаній, які не виконують зобовязань, акумуляція екологічних ризиків, зниження освітніх стандартів, неправильне витрачання громадських коштів, і так далі. Корпоративні фінансові звіти, можливо, загалом надійні із-за

хорошої ревізії або із-за хорошої облікової політики компанії. Оскільки неформальні методи регулювання поступилися шляхом збільшення формалізації, перевіряючий був періодично втягнутий в процес визначення провини. Судження згідно із законом - найголовніша частина цього процесу. На тлі скандалів і фальсифікацій, аудит неплатоспроможності зазвичай позиціонується як специфічна проблема обманного управління або довірливих аудиторів і звертається великою кодифікацією приведенням у систему нового офіційного аудиторського керівництва. Принцип є таким, що загальна ефективність аудиту має бути збережена, навіть якщо репутації специфічних практикуючих фахівців немає. Наступні результати неплатоспроможності включають використання аудитів як таких, що повертають комфорт (англ. restorer of comfort), кожного разу в інтенсивнішій формі, і кожного разу очевидно кращий і несприйнятливий проти неплатоспроможності, відколи кожна неплатоспроможність специфічна і кожне рішення є головним. Ми маємо бути скептичними перш за все через те, що аудит утілює не завжди законний оптимізм про можливість досягнення контролю над процесами, які ставали коли-небудь складнішими.

У розділі – **Створення речей придатними для аудиту (**англ. **Making things Auditable)** використовується відоме співвідношення ціни та якості (англ. value for money VFM), яке означає значно більше, ніж контролююча 'техніка' та має намір як оцінити, так і сформувати проведення аудиту в трьох вимірах: економіка, ефект і ефективність. Виходячи із того, що ефективність має бути вимірюваною, у різних сферах використовуються специфічні стандарти якості управління. Можуть бути використані показники економії витрат, механізми виміру дослідницької продукції, застосовування студентських анкетувань, які призначені встановлювати якість викладання, виникає проблема оцінки компетентності виконавців тощо. VFM включає переміщення від експертів на першому рівні, як наприклад учителі, соціальні працівники, поліція, і так далі до других експертів на інших рівнях, як наприклад бухгалтери і менеджери. Перевірці підлягає система, яка утілює стандарти, і стандарти виконання безпосередньо сформовані необхідністю бути придатними для аудиту. Стандарти – ядро акредитацій тих процесів, які стали новим продуктом і надаються компаніям, які бажають набути маркетингову перевагу перед тим, щоб бачитися поступитися. Стандарти регулюють екологічні показники, рівень знань учнів та студентів, медичне обслуговування тощо. Доречною буде практика фінансового аудиту, яка намагалася встановити зв'язки між нелогічною процедурною базою знань та "вищими" абстрактними органами логіки отримання висновків. Однак останні використовувались настільки, щоб надати наукової достовірності практиці як забезпеченню прикладного керівництва. Було висловлено надію на те, що статистична вибірка може поставити аудит на наукові основі, і важливість технології відбору зразків до наукового образу аудиту не можна недооцінювати.

У останньому розділі **Поза аудитом (**англ. **Beyond audit)** автором розглядаються зерна змін (англ. seeds of a change). Приоритетність аудиту викликає невдоволення. У середині 1990-х років країна (Великобританія, В.П.) досягла позиції, де, прагнучи до вимірювання продуктивності, занепокоєння викликали загрозу знищити прихильність людей до своїх організацій до такої міри, що це може підірвати продуктивність. Нестабільність вищих керівників ставить під сумнів саму ідею "організаційної лояльності" (англ. organisational loyalty). Потрібні нові інституційні механізми. Необхідні форми участі організацій у задоволенні вимог реальних, а не міфічних користувачів фінансової інформації. Західне захоплення японськими організаційними структурами, здається, не може вплинути на менталітет аудиту. Але японські структури значно більше залежать від контролю "style B'": по від-

ношенні до господарюючих агенцій горизонтальний, а не вертикальний напрям, створення високої довіри, спрямування на досягнення якісних, а не кількісних параметрів. Як і вони, ми б отримали вигоду від меншої поваги до абстрактних форм мобільних знань та більшої поваги до нестандартних та непомітних видів знань, які є хоча складними але близькими до їхніх продуктів. Ми будемо наближати найяскравіших та найкращих для нації представників до продуктивних процесів – у сфері послуг, виробництва та державного сектору – у всій їх різноманітності. Таким чином ми, безсумнівно, зможемо створювати якість на краще, а не просто підкоряти їх.

ПІДСУМКИ АВТОРА КНИГИ

1. Відбувся вибух аудитів у багатьох різних галузях: медицині, науці, освіті, технологіях, навколишньому середовищі, інтелектуальній власності, але лише декілька. Аудит набрав статусу цілеспрямованого вирішення проблем адміністративного контролю. Незважаючи на стурбованість своїми витратами, переваги аудиту приймаються його прихильниками, хоча це не очевидно. Незважаючи на те, що ефективність фінансового аудиту в даний час ставиться під сумнів, як ніколи, особливо після корпоративних скандалів, аудит залишається потужним. Дійсно, альтернативні механізми контролю на значної відстані стали майже немислимі (тут йдеться про недоліки «style A», табл. 2 В.П.).

Аудит – це новий принцип соціальної організації, який, можливо досяг своєї крайньої форми в Британії наприкінці XX століття. Це настільки ж важливо, як ідеал – набір ідей, чи логіка – як практика. Багато аудиторських практик зросло через зміни в управлінні державним сектором і виникли нові видатні ідеали якості, управління та підзвітності. І все-таки, як це не парадоксально, технології аудиту спричинили занепокоєння менеджменту щодо "продуктивності", сама продуктивність перевірки далеко не однозначна та не вільна від суперечок. Але розповсюдження аудитів являє собою значну трансформацію влади: від громадськості до професіонала, від вчителів, інженерів та менеджерів до наглядачів (англ. from teachers, engineers and managers to overseers).

2. Аудити – це не просто відповіді на проблеми відповідальності. Вони також формують контексти, в яких вони затребувані важливими способами. Подача аудиту стала таким еталоном інституційної легітимності, що резистентність (опір) та скарга виглядають як спроби зберегти зловживання привілеєм та таємницею. Аудиторський вибух витікає з недавніх перетворень уряду, які прагнули передати багато своїх функцій, зберігаючи при цьому регуляторний нагляд.

3. Аудит пов'язаний з ідеалами організаційної прозорості та підзвітності. Але все ж самі аудити часто дуже спеціалізовані та непрозорі для широкої громадськості. Аудити можуть забезпечувати спокій (англ. provide comfort) зацікавленим особам, які віддалені від повсякденної практики, але при цьому вони часто витримують суттєвий запит, який надає можливість зацікавленим сторонам. Механізми аудиту можуть припинити діалог всередині та за межами організації, а не допомогти йому. Оскільки аудит спрямований на те, щоб викликати добрі почуття щодо організаційних практик, це може також стати новою формою управління іміджем, а не основою для аналізу предмету. У цьому сенсі явище аудиту стає більш важливішим, ніж спосіб аудиту.

4. Аудити, як правило, публічно видні, коли вони зазнають невдачі. Їхні переваги нерідко амбівалентні (стан, що має одночасно суперечливі реакції, переконання або почуття до певного об'єкта, В.П.) і є джерелом суперечок. Аудит відтворює себе як синдром регуляторної недостатності (англ. a syndrome of regulatory failure): він виникає з кризових ситуацій, які є інституційними, незважаючи на (сформовані) процеси розподілу провини в

регулюючому світі (англ. within the regulatory world). Проблеми визначаються як конкретні, тоді як пропонуються загальні рішення. З кожною кризою аудити стають більш формалізованими та напруженими (англ. more formalised and intensive).

5. Аудити – це не пасивна практика, але (вони) сильно впливають на середовище, в якому вони працюють. Замість того, щоб залучати безпосереднє спостереження, аудит багато в чому є опосередкованою формою "контролю над контролем", який діє на системах, роль яких полягає у забезпеченні спостережуваних слідів (англ. observable traces). У ряді сфер це призводить до занепокоєння процесом аудиту, а не суттю діяльності. Це, в свою чергу, обтяжує аудитора необхідністю піклуватися механізмом дотримання вимог, що є фактом, який генерує послідовний потік незадоволень. Поняття продуктивність і якість, які знаходяться в небезпеці можуть бути визначені в значній мірі з точки зору відповідності аудиторському процесу. Дійсно, побудова аудиторських середовищ висувала вимоги до ведення обліку, які служать лише аудиторському процесу.

6. Аудиювання (проведення аудиту) (англ. Auditing) – це своєрідна форма алхімії, яка при перевірці придатності для аудиту створює нормативний комфорт (англ. produces regulatory comfort). Воно консервативне не в сенсі змови закріплених інтересів, а в сенсі того, щоб бути системою знань, яка фільтрує і призначає непередбачене. В процесі побудови предметів як таких, що відповідні аудиту, локальні структури довіри витісняються та потенційно спотворюються. Будь-яке зменшення інтенсивності аудиту та можливість форм організації, в якій групам і окремим особам надається автономія, буквально немислимі без нової інституційної мови, яка не стільки відмовляється від аудиту, скільки підносить його на належне (йому) місце. Виходячи за межі аудиторської перевірки, нам доведеться визнати, що певний стиль підзвітності, який заслуговує на незалежну перевірку, є одним із значень серед інших. Аудит витісняє довіру з верифікаційних заходів від першого порядку до другого порядку. Нам, можливо, доведеться відновити довіру на рівні результатів першого порядку, змінити організаційні умови, за якими аудит з'являється природним шляхом і навіть відмовляється від ритуальних процедур (англ. the ritualistic details), в яких відповідальність звільняється від аудиту. При цьому ми повинні перестати розглядати аудиторську діяльність як локальну (місцеву) і поступливу практику (англ. a local and facilitative practice), в той час як вона є не віддаленою та є дисциплінуючою, а це дасть змогу не заважати громадському діалогу. Зовнішні форми аудиту повинні бути більш стримано задумані. Це вимагатиме широкого посилення філософії контролю (управління) (англ. control philosophy): від контролю на значній відстані, низької довіри, кількісних, учнівських прийомів та форм перевірок які засновані на минулих подіях приватними експертами (тут йдеться про вади контролю style A, табл., В.П.) до наближених до предмету аудиту, з високою довірою, якісних, сприятливих та реальних форм діалогу з однодумцями (тут йдеться про переваги контролю style B, табл. В.П.). Таким чином, ми можемо в кінцевому підсумку бути в змозі виділяти більше ресурсів для створення якісного аудиту, а не просто для забезпечення порядку.

НАСЛІДКИ

Ідея аргументованої потреби у революційному шляху вирішення проблем управління та аудиту, яка міститься у роботі М. Пауера була почута. Вона отримала назву ера підзвітності та контролю (англ. new accountability and control era) [4,с.16; 5].

Сполучене Королівство, себто Великобританія, виходячи із своїх інтересів, продовжує проводити політику підтримання конкурентоздатності своєї економіки, бізнесу та державного сектору. Відбувається стимулювання ви-

трат на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи. У Великобританії з 2000 р. діє підвищена норма списання витрат на такі роботи із бази оподаткування у розмірі 150% для малого та середнього бізнесу. Під час різкого погіршення економічної кон'юнктури (2008 рік) лише декілька країн ЄС зменшили ставку оподаткування прибутку; серед них Великобританія (із 30 до 28%). У 2014–2015 рр. Великобританія вдалася до зниження базової ставки корпоративного податку (до 27%), Причому у Великобританії поєднали лібералізацію оподаткування прибутку з помітним посиленням фіскальної ролі ПДВ в умовах гострого дефіциту фіскальних ресурсів [12].

Розглядаючи правове регулювання оподаткування прибутку компаній (корпорацій) у Великобританії, необхідно зазначити, що з 01 квітня 2015 року, базова ставка податку на прибуток (корпоративного податку) становить 20%. В той же час, в боротьбі за збільшення податкових надходжень та з метою впорядкування процесів агресивного податкового планування у Великобританії, з 01 квітня 2015 року, запроваджено податок на переадресований прибуток (Diverted Profits Tax). Особливість оподаткування таким податком полягає в тому, що його платитимуть ті компанії у Великобританії, які виводять власний прибуток в низькоподаткові юрисдикції. Прибуток, отриманий компанією але виведений в інші юрисдикції, буде обкладатися за ставкою 25%. Як бачимо, розмір ставки податку на переадресований прибуток на 5% більший ніж розмір базової ставки корпоративного податку у Великобританії [13].

Зарубіжні країни розвиненої ринкової економіки, серед лідерів яких є Великобританія розробили і дотримуються міжнародних стандартів щодо впровадження інтегрованих систем менеджменту, які фактично є нормативно-правовою базою для поліпшення систем менеджменту. Наприклад: відомі міжнародні стандарти з управління ризиками: Institute of Risk Management (IRM) – Міжнародник інститут ризик-менеджменту, Великобританія. Стандарт, створений спільно AIRMIC-Асоціація менеджерів зі страхування та ризику в галузі промисловості та торгівлі, ALARM-Публічна асоціація з ризик-менедмженту та IRM (2002); Orange Book, Стандарт, підготовлений Державним Казначейством Великобританії (2004 р.); Turnbull Report – т.зв. Звіт Тернбулла, «Внутрішній контроль: керівництво для директорів», Великобританія. Система, підготовлена Радою з фінансової звітності (2005 рік); Британський стандарт BS 31100 Стандарт, опублікований Британським інститутом стандартів (2011 р.) та ін. [14, с. 467].

При підготовці фахівців у Великобританії, як й раніше, значна увага приділяється встановленню відповідності структури освіти фахівців потребам ринку праці. Так, частка дисциплін професійного циклу в ОП ступеня вищої освіти «бакалавр», у % до підсумку, найвища у Англії – 60-62 %, далі – у Нідерландах – 60 %. В Україні цей рівень менше – 43-47 % [15, с. 282].

Корні значних змін у статусі та потенціалі контролю, на нашу думку, уходять у глибини наукових проблем: потреба у збалансованості контрольних дій, застосуванні норм контролю, використанні методологічних аспекти контролю: інформаційного забезпечення та нормативного забезпечення, процедури контролю тощо [2, с. 340,341]. Автором книги «Аудиторський вибух» правильно в основу класифікації контролю покладено системний підхід, а саме поділ контролю на різновиди залежно від його суб’єктів, об’єктів і дій [2, с. 334, 335].

В Україні на науково-практичній конференції відмічено, що немає необхідності у формуванні якихось спеціальних моделей аудиту для України, а слід глибше вивчати приклади аудиту в країнах з розвинутою ринковою економікою і максимально адаптувати їх до економічної системи України [8, с. 10]. В Україні на академічному рівні розглядаються концеп-

туальні основи національної системи аудиту, які передбачають використання теорій управління, концепція «Аудит-2000» та ін., також пропонується справедлива концепція аудиту із аксіомами та необхідними елементами (базова професійна підготовка фахівців; стажування та практичний досвід; сертифікація та база знань професійного аудитора (поява аудиторів фінансового, державного, технічного, соціального, медичного та ін.); суб'єкти аудиту, обов'язковий та ініціативний аудит) [3,с. 451- 480] .

Важливі положення про професійний скептицизм, професійну етику, незалежність та об'єктивність аудитора включені у Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [16].

НАПРЯМИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Започаткування в Україні громадянського суспільства обумовлює утворення суб'єктів незалежного контролю, зараз частково – лише аудит. [2, с.337]. В умовах перехідної економіки України потрібно продовжувати дослідження підходів до подолання кризи та ролі аспектів контролю в подоланні кризи. Питання контролю повинні бути порушені як наукові. Предметом вивчення розглядається також ризик неефективності здійснення контролю. Слід використовувати надбання національної економічної думки. У основу досліджень потрібно поставити виявлення залежності інтеграційних та інших процесів як об'єктів контролю, від ступеня їх сприяння розв'язанню економічних проблем перехідного періоду України [2, с.342]. Варто продовжити дослідження з впровадження інституцій ринку в України: аудиту, фінансового контролю, оподаткування, бухгалтерського обліку тощо використовуючи позитивний досвід країн ЄС, зокрема Великобританії.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Попит на сучасний аудит виник через зростання вимог у регулюванні суспільства та держав, в т.ч. нагромадження та витрачання державних коштів, а також менеджменту управління капіталом підприємств та корпорацій. Потреба у конкурентоспроможності національних економік, зокрема, економіки Великобританії, посилила використання контролю як невід'ємної складової управління.

М. Пауер у своїй роботі ґрунтується на збереженні базових положень аудиту: постулатів аудиту, етиці аудиторів, якості аудиту, ризиків в аудиті, стандартів аудиту, інституційних засадах аудиту, аудиторському обслуговуванні власника, бізнесу, фондового ринку; відновлення довіри до аудиту; автор книги помітив що відбувається перехід до аудиту та контролю, основаних на ризику; створюється правове поле аудиту. Автор не бачить альтернативи аудиту. В той же час віддається належне відновленню довіри з боку суспільства, моніторингу, забезпеченню інтересів власника та суспільства. Контроль (часто як синонім управління) розглядається М. Пауером разом із знанням, системою, інституціями, довірою, відповідальністю, верифікацією, ризиком та іншими елементами.

Автор книги демонструє сучасний широкий погляд на предмет дослідження: він не обмежується фінансовим аудитом, розглядає також державний фінансовий контроль. Аудит за традицією англо-американської моделі аудиту розглядається у множині – аудити. В роботі використовується досвід не лише Великобританії, але й передових індустріальних суспільствах, таких як США та Японії.

Автору книги використовуючи досягнення сучасної економічної теорії, власну інтуїцію, почуття тривоги за майбутнє західної цивілізації та своєї країни судилося побачити перспек-

тиви розвитку контролю та аудиту, вийти за межі холоднокровного академізму та емоційно викласти своє бачення ситуації на сторінках книжки (есе) та у таблиці. Відповіддю на виклики середовища є нова концепція контролю, яка є складовою нової концепції управління.

В Україні доречно при підпорядкуванні національних інституцій суспільства та держави вимогам уніфікації, гармонізації, стандартизації та ін. регуляторам, підвищити статус та підняти рівень підготовки аудиторів (державних контролерів), бухгалтерів, працівників ДФС, збільшення ролі суспільного нагляду в аудиті для вирішення проблем суспільства та економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ***Michael*** Power The Audit Explosion - Demos [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.demos.co.uk/files/theauditexplosion.pdf

2. ***Шевчук В.О.*** Контроль господарських систем в суспільстві з перехідною економікою (проблеми теорії, організації, методології): Монографія. – К.: Київ. держ. торг.-екон. ун-т, 1988. – 371 с.

3. ***Редько О.Ю.*** Аудит в Україні. Морфологія. Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство». 2008. – 493 с.

4. ***Александрович О. О.*** Теоретичні та історичні передумови модернізації системи державного фінансового контролю в Україні. Дисертація на здобуття наукового ступеню кандидата наук з державного управління Спеціальність 25.00.01 – теорія та історія державного управління. Харків, Національна академія державного управління при президентові Україні Харківський регіональний інститут державного управління, 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kbuapa.kharkov.ua/dorad/files/201605/aoo-dis-20160520.pdf

5. ***J. Fortvingler*** - 2013 - could improve the efficiency of audits and controls of EU funds for Cohesion ... the Commission's internal control framework has been reviewed by scholars. The Cohesion policy, while complex [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [PDF] Towards a More Efficient System-Control and Audit of EU Funds for ... https://www.uni-obuda.hu/journal/Fortvingler_40.pdf

6. ***Пантелеєв В. П.*** Фактор культури та етики у проведенні бухгалтерського обліку та аудиту в Україні - Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. – Одеса : ОНЕУ, 2018. – с. 268-271.

7. ***Нормативно***-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності / за заг. ред. Л. Г. Ловінської. – К. : ДННУ "Акад. фін. управління", 2013. − 294 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://afu.minfin.gov.ua/getfile.php?page_id=450&num=10

8. ***Зубілевич С.Я.,*** Голов С.Ф. Основи аудиту. – Київ, Ділова Україна, 1996. – 374 с.

9. ***Джон Блейк***, Ориол Амат. Европейский бухгалтерский учет. Справочник / перевод с англ. – М.: Информационно-издательский дом «Филинъ», 1997. – 400 с.

10. ***Eisenhardt, K.*** (1989). "Agency theory: An assessment and review". Academy of Management Review. 14 (1): 57–74. doi:10.5465/amr.1989.4279003.JSTOR 2581914

11. ***Восьма*** Директива 84/253/ЄЕС Ради Європейських Співтовариств, основою якої є Стаття 54 (3) (g) Угоди стосовно затвердження осіб, відповідальних за проведення нормативних ревізій (аудиту) документів бухгалтерського обліку 10 квітня 1984 року Документ 994_461, втратив чинність, http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_461

12. ***Кміть В.М.*** Жук Ю.І., Чеботарь О.А Зарубіжний досвід податкового стимулювання підприємництва Зб. Придніпровська державна академія будівництва та архітектури. Східна Європа: Економіка, бізнес та управління. Випуск 3 (08) 2017. – с. 265-268. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: зарубіжний досвід податкового стимулювання підприємництва www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/8_2017/50.pdf

13. ***Кучерявенко М.П.*** Великобританія, Німеччина та Кіпр: особливості оподаткування підприємств. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://kucheryavenko.com.ua/velikobritaniya-nimechchina-ta-kipr-osoblivosti-opodatkuvannya-pributku-pidpriyemstv/

14. ***Дуб Б.С.*** Міжнародні стандарти управління ризиками в інтегрованих системах менеджменту. В зб. Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти: Збірник наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції (29-30 березня 2018 р.). – Дніпро: НМетАУ, 2018. – с. 465-468.

15. ***Бенько М.М.,*** Сопко О.В. Актуальні питання підвищення якості професійної підготовки фахівців і освітній програмі «Облік і оподаткування» - Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., 31 травня-01 червня 2018 р. - Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – с. 281-283.

16. ***Закон*** України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2258-19.

В статье раскрыто содержание дискуссионных положений по совершенствованию аудита в Великобритании в начале 90-х годов XX века, которые приведены специалистом М. Пауэром в книге «Аудиторское взрыв». Изложены результаты изучения основных положений М. Пауэра, а именно предпосылки, содержание и последствия существенных изменений в проведении аудиторской деятельности и термина «Аудиторское взрыв» в Великобритании. Направлено содержание исследования автора М. Пауэра следующим образом: сформулированы аргументы автора книги в пользу общей тенденции к обретению нового смысла слова "Аудит", изложены основы классификации моделей контроля, по разделам книги изложены обоснованный материал книги и приведены итоги исследования автора книги. В тексте статьи важные положения изложены на английском языке. Для объективной оценки явления, описано в книге автором статьи высказано предпосылки и последствия революционных предложений в смысле аудита в Великобритании а также приведена информация об авторе книги Майкла пауэр. Сформулировано адаптацию предложений М. Пауэра для Украины.

Ключевые слова: *Аудит, условия, проверки, финансовый контроль, Великобритания, М. Пауэр, «Аудиторское взрыв».*

The article discusses the content of the discussions on improving auditing in the UK in the early 90's of the 20th century, which are quoted by M. Poyer in a book entitled "Audit Blast". The results of the study of M. Power's main provisions are presented, namely the preconditions, content and implications of significant changes in the conduct of auditing activities and the term "Audit Blast" in the United Kingdom. The content of the study of the author of M.Power is as follows: the author's arguments are formulated in favor of the general tendency to acquire the new meaning of the word 'Audit', the principles of the classification of control models are laid down, the book sections outline the substantiated material of the book and summarizes the author's research. In the text of the article, important provisions are set out in English. For an objective assessment of the phenomenon described in the book by the author of the article, the preconditions and consequences of revolutionary proposals in the content of the audit in the UK are presented, as well as information on the author of the book by Michael Power. The adaptation of M. Pauer's proposals for Ukraine is formulated.

Keywords: *Audit, Terms, Verifications, Financial Control, Great Britain, M. Power, "Audit Blast".*